

The background of the entire page is a repeating pattern of teal-colored icons. These icons include stylized human figures in various poses (walking, running, pushing a stroller, holding hands), houses, trees, recycling symbols, a heart, wavy lines representing water, a train, a bicycle, a sun/moon with rays, a palm tree, and a person with arms raised. The icons are scattered across the white background, creating a vibrant and community-oriented visual theme.

Planeringsstrategi 2024–2028 för översiktsplanering

Huddinge kommun

Planeringsstrategi 2024-2028

Huddinge kommun

Linnea Askling och Albin Reinhardt

© Huddinge kommun

ISBN 91-85565-02-4

www.huddinge.se

Innehåll

Planeringsstrategins syfte	3
Gällande översiktsplan	3
Ändrade planeringsförutsättningar	4
Nationella målsättningar	4
Agenda 2030	4
Ändringar av lagstiftning	4
Plan- och bygglagen (2010:900)	4
Miljöbalken (1998:808)	5
Lag (2000:1383) om kommunens bostadsförsörjningsansvar	5
Barnkonventionen (2018:1197)	5
Lag om allmänna vattentjänster (2006:412)	6
Riksstressen	6
Riksstress friluftsliv	6
Riksstress kommunikation	6
Totalförsvaret	6
Övriga planeringsförutsättningar	6
Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen - RUFS 2050	6
Riktlinjer, vägledningar och kunskapsunderlag	7
Planer för infrastruktur	8
Interna styrdokument och planeringsunderlag	8
Samlad bedömning av påverkan av ändrade planeringsförutsättningar ..	9
Översiktsplanens aktualitet	10
Fortsatt arbete med översiktsplanering	10
Referenser	11

Planeringsstrategins syfte

Sedan 1 april 2020 ändrades plan- och bygglagen och ett av syftena var att ytterligare stärka den kontinuerliga planeringen samt att översiktsplaneringen skulle hållas mer aktuell. För att åstadkomma detta ska kommunerna senast 24 månader efter ordinarie riksdagsval anta en planeringsstrategi förutsatt att inte en ny översiktsplan antas under samma period.

Syftet med en planeringsstrategi är att bedöma den gällande översiktsplanens (Huddinge Översiktsplan 2030) aktualitet genom att, i enlighet med 3 kap. 23–25 § plan- och bygglagen, ta ställning till:

- Ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet
- I vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 § plan- och bygglagen
- Kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen

Planeringsstrategin har ersatt det tidigare kravet på aktualitetsprövning av översiktsplanen och ska främja en ökad kontinuerlig översiktsplanering för att hålla översiktsplanen aktuell. Om en kommun inte antar en planeringsstrategi inom angivet tidsintervall anses gällande översiktsplan i sin helhet vara inaktuell. En inaktuell översiktsplan försvårar handläggning av bygglov och förhandsbesked. Den medför också att detaljplaner som ska påbörjas behöver ske med utökat förfarande.

Gällande översiktsplan

Huddinge kommuns gällande översiktsplan (2030) antogs 2014 av kommunfullmäktige. Sedan planens antagande har kommunen aktualitetsprövat planen och 2020 togs beslut om att revidera översiktsplanen med hänsyn till förändrade planeringsförutsättningar och önskemål om förlängd tidshorisont till 2050. Arbetet med nya översiktsplanen pågick fram till maj 2023 och är antagen av kommunfullmäktige men kommunfullmäktiges antagandebeslut har överklagats till Förvaltningsrätten. Översiktsplan 2030 är fortfarande Huddinge kommuns gällande översiktsplan. Om Förvaltningsrätten avslår överklagandet kommer Huddinges nya Översiktsplan 2050 få laga kraft och bli kommunens gällande styrdokument.

Ändrade planeringsförutsättningar

I detta kapitel presenteras av en sammanställning av ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för den gällande översiktsplanens aktualitet. I denna planeringsstrategi utgörs ändrade planeringsförutsättningar av statliga, regionala och mellankommunala intressen. Dessa beskrivs nedan och omfattar de lagändringar som skett sedan den gällande översiktsplanen antogs såväl som regionala planer och strategier samt nya vägledningar och kunskapsunderlag som tillkommit (Boverket 2023; Länsstyrelsen Stockholm, 2021).

Nationella målsättningar

Agenda 2030

I september 2015 antogs Agenda 2030 av FN:s medlemsländer. Agenda 2030 inkluderar 17 globala mål och 169 delmål för hållbar utveckling. Målen adresserar en rad globala utmaningar adresseras utifrån de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, sociala och miljömässiga.

- Regeringen antog 2018 en handlingsplan vilket inkluderar ett antal centrala åtgärder för arbetet med hållbar utveckling inom ramen för Agenda 2030.
- Regeringen har även tagit fram en strategi: *Strategi för levande städer - politik för en hållbar stadsutveckling* (Skr. 2017/18:230) som syftar bidra till målen i Agenda 2030, särskilt mål 11 om hållbara städer.

Ändringar av lagstiftning

Nedan redovisas de lagändringar av betydelse för kommunernas översiktliga planering. Dessa lagändringar påverkar kommunernas arbete med den fysiska planeringen och ställningstaganden gällande mark- och vattenanvändningen. De förändringar som skett i lagrummen sedan 2014¹ vilka påverkar gällande översiktsplans aktualitet listas nedan.

Plan- och bygglagen (2010:900)

- I januari 2014 infördes en ny punkt i 2 kap. 5§ PBL för att tydliggöra sambandet mellan Plan- och bygglagen (PBL) och lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (SFS 2013:867). Detta ledde till att

¹ Boverket. (2023). Lagändringar av betydelse för översiktsplanering.
<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/processen-for-oversiktsplanering/genomfora/ta-fram-planeringsstrategin/lansstyrelsens-underlag/lagandringar/> Hämtad: 2024-03-21

det, i juli samma år, infördes krav i lagrummet på redovisning i kommunernas översiktsplaner om hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder (SFS 2014:224).

- I augusti 2018 gjordes ändringar i 3 kap. 5 § och 9 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900). Då infördes nya krav på översiktsplanens innehåll vad gäller kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra (SFS 2018:1370).

Miljöbalken (1998:808)

- I januari 2018 infördes ett nytt 6 kap. – Miljöbedömningar – i miljöbalken vilket förändrade kraven på innehållet i översiktsplanen och arbetet med att ta fram planen (SFS 2017:965)
- I januari 2015 skedde samordnade ändringar i miljöbalken och plan- och bygglagen gällande bostadsbyggande i bullersatta områden för att skapa förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande i bullersatta områden utan att riskera påverkan på människors hälsa. I april 2015 beslutade regeringen också om en förordning (2015:216) som innehåller nya riktvärden för utomhusbuller från spår-, väg-, och flygtrafik vid bostadsbyggnader.

Lag (2000:1383) om kommunens bostadsförsörjningsansvar

- I januari 2014 trädde omfattande ändringar av lagen i kraft. Bland annat anges att de riktlinjer som kommunerna ska ta fram för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vill tillämpningen av kravet i 3 kap. PBL om att kommunen i översiktsplaneringen ska redovisa hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder (SFS 2013:866)
- I oktober 2022 trädde ändringar av lagen i kraft. Det innebär att bland annat att kommunens riktlinjer ska grundas på en analys av vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Således har lagändringen medfört att analysen som ska ligga till grund för uppgifterna i riktlinjerna har fått en tydligare inriktning mot bostadsbristen i kommunen.

Barnkonventionen (2018:1197)

I januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Det innebär att hänsyn till barnrätten tydliggörs och förstärks vid tillämpningen av andra lagar, till exempel PBL.

Lag om allmänna vattentjänster (2006:412)

En förändring av lagen om allmänna vattentjänster från 1 januari 2023 innebär att alla kommuner behöver ta fram en vattentjänstplan som ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster (vattenförsörjning samt hantering av spillvatten och dagvatten) ska tillgodoses. I vattentjänstplanen ska kommunen också bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyllfall. Kommunfullmäktige ska minst var fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell.

Riksintressen

Riksintresse friluftsliv

En översyn av friluftslivets riksintressen har nyligen genomförts. Naturvårdsverket har våren 2016 och i februari 2017 överlämnat nya uppgifter om områden av riksintresse för friluftslivet till länsstyrelserna. Värdebeskrivningar och kartunderlag finns tillgängligt i kartverktyget Skyddad natur och via Miljödataportalen. I Stockholms län har nio områden uppdaterats och fyra tillkommit. För Huddinges del så gäller det uppdaterad information om Hanveden som delas av Botkyrka, Haninge och Huddinge.

Riksintresse kommunikation

Trafikverket har kommit med uppdaterade riksintressepreciseringar sedan antagen översiktsplan 2014. Främst gäller uppdateringarna mindre justeringarna kopplat till Tvärförbindelse Södertörn och Förbifart Stockholm.

Totalförsvaret

Försvarsmakten fattade den 18 december 2019 beslut om förnyad redovisning av riksintressena. I Glömsta finns ett riksintresse för totalförsvaret enligt miljöbalken vars specifika användning/funktion inte kan redovisas öppet. Däremot kan influensområdets avgränsning redovisas. Denna har ökats i framför allt Nordvästra Glömsta sedan nya riksintressepreciseringen 2019.

Övriga planeringsförutsättningar

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen - RUFS 2050

Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS 2050) fick laga kraft år 2018. Planen är vägledande för kommunens fysiska planering, vilket omfattar beslut om översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser i länet enligt 7 kap. 2 § PBL. År 2019 infördes 7 kap. Regional fysisk planering i PBL,

om att en regionplan ska antas för Stockholms län, Skåne län och Hallands län. Ändringarna i PBL påverkar både kravet på översiktsplanens innehåll och arbetet med att ta fram en ny översiktsplan (2018:1723).

Region Stockholm arbetar med att ta fram en reviderad regional utvecklingsplan (RUFS). Arbetet påbörjades under 2023 och förväntas färdigställas bli antagen under 2026. Övergripande mål och utmaningar är samma som i nu gällande RUFS och mållåret är fortsatt 2050 med utsikt mot 2070.

Riktlinjer, vägledningar och kunskapsunderlag

- Länsstyrelsen har tagit fram *Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods* (2016:4). Syftet med riktlinjerna är att ge vägledning och underlätta hanteringen av riskfrågor relaterade till farligt gods i planprocessen. Riktlinjerna tydliggör även hur Länsstyrelsen i Stockholms län bedömer risker vid granskning av detaljplaner och översiktsplaner.
- Länsstyrelsen har även tagit fram förslag på en regional strategi för det rekommenderade vägnätet för farligt gods (2016:2). Länsstyrelsen har identifierat ett behov av att skapa ett tydligare arbets- och förhållningssätt till frågorna. Inte minst för att hitta en mer strategisk ansats som möjliggör att frågorna hanteras med ett helhetsperspektiv snarare än i enskilda detaljplaner.
- Region Stockholm har tagit fram Regional cykelplan för Stockholms län med mål att öka cyklingen i länet. Planen pekar ut en riktning för cykelplaneringen i regionen. Planen beslutades i november 2021 av regionfullmäktige (RS2020-0867).
- Region Stockholm har tagit fram *Klimatfärdplan 2050* för att konkretisera hur genomförandet av RUFS2050 ska ske med målet om netto-nollutsläpp år 2045. Således är klimatfärdplanen vägledande för Stockholmsregionen och bidrar till att stärka genomförandet av RUFS 2050 på klimatområdet.
- Länsstyrelsen har tagit fram rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå med hänsyn till risken för översvämning längst Mälaren och längs övriga vattendrag och sjöar. *Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny bebyggelse vid Mälaren* (2015:2) och *Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs vattendrag och sjöar i Stockholms län* (2017:01). Rekommendationerna är avsedda som stöd i kommunernas planering av ny bebyggelse som ligger i översvämningshotade områden.

Planer för infrastruktur

Sedan översiktsplanen antogs har nationell plan och länsplan för transportinfrastruktur tagits fram två gånger, 2017 och 2021. Dessa omfattar finansiering och åtgärder kopplat till väg, sjöfart, järnväg och luftfart. Några större objekt som påverkar översiktsplanens aktualitet har tillkommit och/eller fått finansiering där bland Trafikplats Högsolan. Övriga är Spårväg syd som ryms inom Sverigeförhandlingen samt Tvärförbindelse Södertörn, se nedan.

Sverigeförhandlingen

Under våren 2017 skrevs avtalet om storstadsåtgärder i Stockholm under av de parter som slutit avtal med Sverigeförhandlingen. Våren 2018 fattade regeringen beslut om Nationell plan. I samband med beslutet blev statens finansiering av kollektivtrafikobjekten slutligen klar. För Huddinges del innebär det beslut om att anlägga Spårväg Syd mellan Älvsjö och Flemingsberg. I avtalet ingår att kommunen ska verka för att producera cirka 18 500 bostäder fram till år 2035.

Tvärförbindelse Södertörn

2014 startade Trafikverket planeringen av väg 259, Tvärförbindelse Södertörn. Vägen sträcker sig från Masmo, via Flemingsberg till Haninge. Vägen kommer att ha tre tunnlar under naturreservaten för att trygga djur och naturliv. Sträckan kommer också att förses med en separat gång- och cykelväg. Tvärförbindelsens vägplan fick laga kraft i januari 2024.

Interna styrdokument och planeringsunderlag

Sedan översiktsplan 2030 antogs 2014 har ett antal olika styrdokument och planeringsunderlag tagits fram eller uppdaterats på kommunen för att ta om hand om de förändrade planeringsförutsättningarna som beskrivits ovan. Vid framtagandet av nya översiktsplanen har dessa styrdokument och planeringsunderlag som används som underlag.

Dokument framtagna 2015–2024 som använts som planeringsunderlag	
Arkitekturstrategi 2020	Mobility managementplan 2016
Avfallsplan 2021	Näringslivsstrategi 2022–2026
Badplatsprogram 2015	Parkeringsprogram 2016
Buller-åtgärdsprogram 2017–2024	Parkprogram 2015
Cykelplan 2016	Parkplan 2015
Godstrafikplan 2021	Riktlinjer för bostadsförsörjning i Huddinge kommun, 2020

Dokument framtagna 2015–2024 som använts som planeringsunderlag	
Gångplan 2018	Riktlinjer för storlek på friyta vid förskolor och skolor, 2018
Handbok i delaktighet, Huddinge	Utvecklingsplan Centrala Huddinge, 2021
Handlingsplan för klimatanpassning 2017	Utvecklingsplan Vårby, 2022
Idrottspolitiskt program 2021–2024, 2021	Utvecklingsplan Flemingsberg, 2022
Kollektivtrafikplan 2016	Utvecklingsplan Kungens kurva, 2023
Kulturpolitiskt program Huddinge kommun 2018–2023	Utvecklingsplan Skogås Trångsund, samrådsversion 2023
Miljöprogram 2022–2025, 2022	VA-utbyggnadsprogram för Huddinge kommun 2016
Ett sammanhängande Huddinge, 2021	PM Avvägningar jordbruksmark och bebyggelse i Loviseberg, 2021
Ekologiska samband i Huddinge, 2018	PM Kompletteringsområden, 2021
Klimat- och sårbarhetsanalys, 2022	PM Prioriteringsordning insamlingssystem, 2019
Kulturmiljöprogram, 2019	Social hållbarhet i fysisk planering i Huddinge, 2020
Lyckoparadoxen – Flyttar och kvarboende i Huddinge, 2021	Småhusbebyggelse i Huddinge, 2021
Markinventering ny verksamhetsmark, 2020	Sträckningsstudie framtida linje 172, 2021
Planeringsunderlag grön- och blåstruktur, 2022	Utredning snabbbladdning elfordon Huddinge, 2021
Planeringsunderlag teknisk försörjning, 2020	

Samlad bedömning av påverkan av ändrade planeringsförutsättningar

Då kommunen tagit fram en ny översiktsplan sedan 2014 som kommunfullmäktige godkände i maj 2023 så har många av de förändrade planeringsförutsättningarna som beskrivs ovan omhändertagits i den kommande översiktsplanen (2050). Det är framför allt lagändringarna kopplat till bostadsförsörjning och allmänna vattentjänster som inte omhändertagits. Inom

mandatperioden ska därför riktlinjerna för bostadsförsörjning uppdateras för att följa nya lagkravet. En vattentjänstplan ska också tas fram. Båda dessa dokument är under framtagande.

Översiktsplanens aktualitet

I maj 2020 gav kommunstyrelsen i uppdrag till Samhällsbyggnadsavdelningen att revidera den nu gällande Huddinge översiktsplan 2030. I första hand föreslogs en revidering och förlängning av målbilden, mot vilken ställningstaganden i nuvarande översiktsplan prövas och vid behov revideras och kompletteras.

Bakgrund till detta var att kommunen arbetade med planeringsarbete i utvecklingsplaner med målhorisont fram till 2050, samtidigt som det finns en regional utvecklingsplan med samma syfte. En revidering av översiktsplanen skulle också kunna ge tydligare stöd i att prioritera utveckling längs med Spårväg syds framtida sträckning. Översiktsplanarbetet pågick till maj 2023 då kommunfullmäktige godkände Huddinge översiktsplan 2050. Denna har inte fått laga kraft ännu då kommunfullmäktiges antagandebeslut överklagades till Förvaltningsrätten.

Fortsatt arbete med översiktsplanering

Huddinges översiktsplan har reviderats med förlängd tidshorisont mot 2050. Förvaltningsrättens dom kan komma att påverka kommunens arbete med översiktsplanen. Om Förvaltningsrätten upphäver kommunfullmäktiges beslut kommer översiktsplanen att behöva arbetas om. Om förvaltningsrätten avslår överklagandet kommer översiktsplanen få laga kraft. I det fallet kommer den nya översiktsplan 2050 vara kommunens gällande styrdokument, där de förändrade planeringsförutsättningarna som beskrivs i denna planeringsstrategi har omhändertagits. Utöver arbetet med översiktsplanens färdigställande kommer förvaltningen att arbeta vidare med följande frågor:

- Utvecklingsplan för Skogås Trångsund
- Vattentjänstplan
- Riktlinjer för bostadsförsörjning
- Utbyggnadsstrategi för översiktsplanen

Referenser

Boverket. (2023). *Lagändringar av betydelse för översiktsplanering*.

Hämtad på: <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/processen-for-oversiktsplanering/genomfora/ta-fram-planeringsstrategin/lansstyrelsens-underlag/lagandringar/> (2024-03-21).

Huddinge kommun. (2014). *Översiktsplan 2030*.

Huddinge kommun. (2023). *Översiktsplan 2050*.

Länsstyrelsen Stockholm. (2015). Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny-bebyggelse vid Mälaren - med hänsyn till risken för översvämning. (2015:2)

Länsstyrelsen Stockholm. (2016a). *Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods*. (2016:4).

Länsstyrelsen Stockholm. (2016b). *Vägvalsstyrning för transport av farligt gods – en inriktning mot en regional strategi*. (2016:2).

Länsstyrelsen Stockholm. (2017). *Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs vattendrag och sjöar i Stockholms län*. (2017:01).

Länsstyrelsen Stockholm. (2021). *Sammanställning av: Statliga och mellankommunala intressen av betydelse för kommunernas planering*.

Region Stockholm. (2018). *RUFS 2050 – Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen*. (2018:10)

Region Stockholm. (2019). *Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen*. (2019:02)

SFS 1998:808. *Miljöbalken*. Klimat- och näringslivsdepartementet

SFS 2000:1383. *Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar*. Landsbygds- och infrastrukturdepartementet BB

SFS 2010:900. *Plan- och bygglag*. Landsbygds- och infrastrukturdepartementet SPN BB

SFS 2018:1197. *Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter*. Socialdepartementet.

Sveriges regering. (2018). *Strategi för Levande städer – politik för en hållbar stadsutveckling*. Skr. 2017/18:230.

Sveriges regering. (2022) *Lag om allmänna vattenförtjänster* SFS 2022:1249

[Nationell plan - Bransch \(trafikverket.se\)](#) 2024-04-04

[Länsplan för transportinfrastruktur - Region Stockholm](#) 2024-04-04